

Til

Til Europaudvalgets medlemmer og stedfortrædere
samt de danske medlemmer af Konventet

Status for drøftelserne i arbejdsgruppe III om EU som juridisk person

Som baggrundsmateriale for Europaudvalgets Konventshøring den 20. september 2002 fremsendes vedlagt et kortfattet notat om de hidtidige drøftelser i arbejdsgruppe III, der beskæftiger sig med EU's status som juridisk person. Formand for arbejdsgruppen er næstformand i Konventets Præsidium Giuliano Amato, som har været statsminister i Italien, og som er professor i forfatningsret. Der er ingen danske repræsentanter i gruppen.

Det skal understreges, at der er planlagt endnu to arbejdsgruppemøder i september, så arbejdsgruppen er ikke færdig med sit arbejde. Alligevel er der nedenfor på baggrund af sekretariatets udkast til rapport af 9. september samt overværelse af mødet i arbejdsgruppen den 11. september givet et bud på, hvilke indstillinger gruppen må forventes at nå frem til.

Problemstillingen

Kul- og Stålfællesskabet, Euratom og EF fik i deres grundlæggende traktater udtrykkeligt status som juridiske personer, hvilket indebærer, at de kan indgå bindende aftaler med tredjeparter (det være sig et land, en international organisation eller en borger). Da man i 1992 ved Maastrichttraktaten oprettede Den Europæiske Union, indsatte man imidlertid ikke en tilsvarende bestemmelse. Allerede under regeringskonferencen i 1996 forelå der fra irsk og hollandsk side forslag om at give EU status som juridisk person, og Europa-Parlamentet har den 14. marts 2002 foreslået en fusion af de juridiske personer for at skabe større sammenhæng, synlighed og effektivitet på internationalt plan. På baggrund heraf fik arbejdsgruppen til opgave at undersøge konsekvenserne af at give Unionen status som juridisk person, herunder hvilke virkninger det vil have for kompetenceafgrænsningen og de nuværende procedurer. Vil det f. eks. give Unionen mulighed for at handle mere effektivt på internationalt plan? Samtidig skulle man overveje spørgsmålet i relation til en forenkling og sammenskrivning af traktaterne.

Udkast til rapport

Den 9. september udsendte sekretariatet et udkast til rapport, som blev vel modtaget på arbejdsgruppemødet den 11. september, og som derfor må antages at give et fingerpeg om, hvad der vil komme til at stå i den endelige rapport, der forventes vedtaget på gruppens sidste møde den 30. september.

I overensstemmelse med de råd, man har fået fra såvel Unionens tre juridiske tjenester som to juridiske professorer, som blev hørt på mødet den 11. september, vil et stort flertal i arbejdsgruppen gå ind for, at man tildeler Unionen eksplicit status som én juridisk person, således at denne inkorporerer de hidtidige juridiske personer. Det vil fjerne den nuværende juridiske usikkerhed og styrke Unionen i forhandlinger med tredjelande og internationale organisationer samt give borgerne større klarhed. Man pointerer, at dette *i sig selv* ikke nødvendigvis indebærer ændringer i de kompetencer, der er fastlagt i traktaterne, og som er forskellige for søjle 1, 2 og 3. Det forudsætter heller ikke nødvendigvis en sammenskrivning af traktaterne

eller at Kommissionen i internationale forhandlinger skal forhandle på EU's vegne uden deltagelse af repræsentanter for medlemsstaterne. Men arbejdsgruppen anbefaler, at man ændrer traktaten på nogle punkter, således at den forenkling, der ligger i, at EU bliver én juridisk person, slår fuldt igennem. På arbejdsgruppemødet den 11. september blev der (bl.a. fra svensk og hollandsk side) udtrykt betænkelighed ved at gå alt for langt mht. anbefalinger vedrørende emner, som ligger uden for arbejdsgruppens mandat, eller som man beskæftiger sig med i andre arbejdsgrupper. Derfor er det på nuværende tidspunkt vanskeligt at forudse, hvor håndfaste anbefalingerne bliver. Men hvis de følger de mest ambitiøse oplæg, vil anbefalingerne (stærkt forenklet) gå ud på følgende:

- Kommissionen skal i større omfang bemyndiges til at tale med én stemme på Unionens og medlemsstaterne vegne og repræsentere Unionen i internationale organisationer.
- I tilfælde, hvor såvel Unionen som medlemsstaterne har kompetence, skal "konstruktiv afståelse" fra en medlemsstat ikke forhindre Unionen i at indgå aftaler, som blot ikke binder den pågældende stat.
- Europa-Parlamentet skal medinddrages også på områder, hvor det i øjeblikket ikke har noget at skulle have sagt, herunder udenrigspolitik.
- EU-Domstolen skal have udvidet sin kompetence til hele traktatområdet.
- Traktaterne samles i én traktat, og søjlestrukturen opgives.

Bilag

Udvalgte dokumenter

På Konventets hjemmeside – <http://european-convention.eu.int> og på Folketingets EU-Oplysnings hjemmeside om Konventet www.eu-konvent.dk - er der adgang til de officielle konventionsdokumenter vedrørende arbejdsgruppe III samt til arbejdsdokumenter udarbejdet af sekretariatet eller medlemmer af arbejdsgruppen. Bl e mest centrale dokumenter kan nævnes:

CONV 73/02 Kommisioriet for arbejdsgruppe III

CONV 132/02 Referat af 1. møde 18/6 2002

CONV 170/02 Referat af 2. møde 26/6 2002

CONV 201/02 Referat af 3. møde 10/7 2002

CONV 217/02 Referat af 4. møde 18/7 2002

WG III WD 10 Sekretariatets arbejdsdokument af 9. september 2002,

indeholdende Giuliano Amatos udkast til rapport

Med venlig hilsen

Bjørn Einersen